

Brüssel, 29. aprill 2026
(OR. en, de, hr, hu, sk, sl)

8406/26
PV CONS 22
RELEX 538
PARLNAT

PROTOKOLLI KAVAND
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(välisasjad)
21. aprill 2026

1. Päevakorra vastuvõtmine

Nõukogu võttis vastu dokumendis 7936/26 esitatud päevakorra.

2. A-punktide heakskiitmine

a) **Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri** 7938/26

Nõukogu võttis vastu kõik eespool nimetatud dokumendis loetletud A-punktid, sealhulgas kõik vastuvõtmiseks esitatud keelelisi parandusi sisaldavad COR- ja REV-dokumendid. Nimetatud punktidega seotud avaldused on esitatud käesoleva dokumendi *addendum*'is 1.

b) **Seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri (avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)** 7939/26

Justiits- ja siseküsimused

1. **Korruptsioonivastase võitluse direktiiv**

Seadusandliku akti vastuvõtmine

heaks kiidetud COREPER II poolt 15. aprillil 2026

7901/1/26 REV 1
+ REV 1 ADD 1
PE-CONS 1/26
COPEN

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4 (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 82 lõike 1 punkt d ning artikli 83 lõiked 1 ja 2). Vastavalt aluslepingutele lisatud asjaomastele protokollidele ei võtnud Taani hääletamisest osa.

Saksamaa avaldus on esitatud lisas.

Põllumajandus

2. **Määrus, milles käsitletakse teatavate uute genoomikameetodite abil saadud taimi ning nendest toodetud toitu ja sööta**

Nõukogu esimese lugemise seisukoha ja nõukogu põhjenduste vastuvõtmine

heaks kiidetud COREPER I poolt 15. aprillil 2026

7616/2/26 REV 2
+ ADD 1
17037/25 + ADD 1
+ ADD 1 COR 1
AGRI

Nõukogu võttis vastu oma esimese lugemise seisukoha kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikega 5 ning nõukogu põhjendused, kusjuures Horvaatia, Ungari, Austria, Rumeenia, Sloveenia ja Slovakkia hääletasid vastu ning Belgia, Bulgaaria ja Saksamaa hoidusid hääletamisest (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artiklid 43 ja 114 ning artikli 168 lõike 4 punkt b).

Austria, Horvaatia, Ungari, Slovakkia, Sloveenia ja komisjoni avaldused on esitatud lisas.

3. Määrus kultiveerimismaterjali tootmise ja turustamise kohta

7617/26+ ADD 1
17102/25 + ADD 1
AGRI

Nõukogu esimese lugemise seisukoha ja nõukogu põhjenduste vastuvõtmine

heaks kiidetud COREPER I poolt 15. aprillil 2026

Nõukogu võttis vastu oma esimese lugemise seisukoha kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikega 5 ning nõukogu põhjendused, kusjuures Saksamaa, Austria ja Slovakkia hääletasid vastu ning Sloveenia hoidus hääletamisest (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2).

Slovakkia ja Sloveenia avaldused on esitatud lisas.

Transport

4. Määrus, mis käsitleb raudteetaristu läbilaskevõime kasutamist ühtses Euroopa raudteepiirkonnas ning millega muudetakse direktiivi 2012/34/EL ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 913/2010

8021/1/26 REV 1
+ REV 1 ADD 1
16833/25 + ADD 1
+ ADD 1 COR 1
TRANS

Nõukogu esimese lugemise seisukoha ja nõukogu põhjenduste vastuvõtmine

heaks kiidetud COREPER I poolt 15. aprillil 2026

Nõukogu võttis vastu oma esimese lugemise seisukoha kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikega 5 ning nõukogu põhjendused (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikkel 91).

Komisjoni avaldus on esitatud lisas.

Muu kui seadusandlik tegevus

3. Päevakajalised küsimused
4. Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda^{1*}
Arvamuste vahetus
5. Olukord Lähis-Idas*
Arvamuste vahetus
6. Lõuna-Kaukaasia*
Arvamuste vahetus

¹ Ukraina välisministri osavõtul (videokonverentsi teel).

* Ilma elektrooniliste seadmeteta.

7. Sudaan

Arvamuste vahetus

8. Muud küsimused

a)	Venemaa rünnak UNESCO pärandi vastu Lvivis
2026. aasta Veneetsia biennaali valguses
<i>Teave Lätilt</i>	8179/26
b)	Valgevene tegevus Euroopa Humanitaarülikooli vastu
<i>Teave Leedult</i>	8322/26
c)	Belgia välisministri visiit Lääne-Balkani piirkonda
<i>Teave Belgialt</i>	8324/26
-

Avaldused dokumendis 7939/26 esitatud seadusandliku tegevusega seotud A-punktide juurde

A-punkti 1 juurde: **Korruptsioonivastase võitluse direktiiv**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

SAKSAMAA AVALDUS

„Korruptsioonivastase võitluse direktiivi artiklile 4 viidates teatab Saksamaa, et direktiivi (milles käsitletakse korruptsioonivastast võitlust ning millega asendatakse nõukogu raamotsus 2003/568/JSK ja Euroopa ühenduste ametnike või Euroopa Liidu liikmesriikide ametnikega seotud korruptsiooni vastast võitlust käsitlev konventsioon ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/1371) artiklis 4 kasutatud mõistet „majandus-, finants-, äri- või kaubandustegevuse raames“ tuleks tõlgendada viitena kaupade ostmise või äriteenuste osutamisega seotud tegevusele.“

A-punkti 2 juurde: **Määrus, milles käsitletakse teatavate uute genoomikameetodite abil saadud taimi ning nendest toodetud toitu ja sööta**
Nõukogu esimese lugemise seisukoha ja nõukogu põhjenduste vastuvõtmine

AUSTRIA AVALDUS

„Austria põhimõtteliselt tunnistab uute genoomikameetodite (UGM) võimalikku potentsiaali. Nendega võib aga kaasneda ka riske.

Austria tervitab asjaolu, et endiselt on võimalik loobuda 2. kategooria UGM-taimede kasvatamisest. Lõplikus tekstis ei ole siiski käsitletud Austria poolt korduvalt tõstatatud peamisi mureküsimusi. Need mureküsimused on järgmised.

- Austria arvates on 1. kategooria UGM-taimede ja -toodete riskihindamise tegemata jätmine vastuolus nii ettevaatuspõhimõttega kui ka Cartagena protokolliga.
- Samuti on Austria seisukohal, et tarbijatel on õigus teabele ja valikuvabadusele. 1. kategooria UGM-taimedest saadud toodete märgistamisnõude puudumine (välja arvatud taimse paljundusmaterjali puhul) piirab märkimisväärselt seda valikuvabadust ja seetõttu peame seda vastuvõetamatuks.

- Austria tervitab sõnaselgelt kavatsust keelata UGM-taimede ja nendest saadud toodete kasutamine mahepõllumajanduses. Siiski tõusetub küsimus, kuidas on seda keeldu võimalik ilma 1. kategooria UGM-taimedest saadud toodete, sealhulgas loomasööda märgistamiseta rakendada, ilma et sellega kaasneksid põllumajandussektorile märkimisväärsed lisakulud.
- Muret tekitab UGM-taimede patentimise võimalus, kuna sellel võib olla negatiivne mõju väikestele ja keskmise suurusega aretusettevõtetele, kes võidakse turult välja tõrjuda. Austria arvates ei lahenda lõplikus tekstis sisalduvad patentide läbipaistvust käsitlevad sätted selle küsimusega seotud põhiprobleeme ega taga õiguskindlust.
- Austria leiab, et I lisa sätestatud samaväärsuse kriteeriumidel puudub teaduslik alus. Vaatamata korduvalt väljendatud murele ei ole seni esitatud ühtegi teaduslikku põhjendust selle kohta, miks need kriteeriumid peaksid näitama samaväärsust tavapärase sordiaretusega. Austria soovib samuti juhtida tähelepanu sellele, et I lisa erineb samaväärsuse kriteeriumide osas märkimisväärselt nõukogu läbirääkimisvolitustest, eelkõige seoses asjaoluga, et intronite ja regulaatorjärjestuste geneetiliste muudatuste ei kehti sätestatud geneetiliste muudatuste piirarv. Austria arvates oleks see küsimus nõudnud enne teksti lõpphääletusele panemist täiendavat arutelu.

Eespool öeldut arvesse võttes ei saa Austria nõustuda määruse vastuvõtmisega.“

HORVAATIA AVALDUS

„Horvaatia Vabariik kordab oma seisukohta, et aruteludes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku üle, milles käsitletakse teatavate uute genoomikameetodite abil saadud taimi ning nendest toodetud toitu ja sööta ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/625, tuleks nõuetekohaselt lähtuda kolmest aspektist, s.o põllumajandus-, keskkonna- ja terviseaspektist. Samuti tuleb arvesse võtta avalikku arvamust ning tagada piisav kaitse tarbijate jaoks ja nende õigus valikuvabadusele.

Horvaatia Vabariik toetab niisugust otsustusprotsessi, mis põhineb teaduspõhisel lähenemisviisil ja võimaliku kasu hindamisel. Samal ajal tuleb tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kõrgetasemeline kaitse ning kaitsta kestlikku põllumajandust ja toidutootmist.

Horvaatia Vabariik soovib esile tõsta põhimõttelised probleemid, mida ta mainis ka kõnealuse teksti üle peetud läbirääkimiste käigus.

1. Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt peaks liikmesriikidel olema võimalus otsustada piirata või keelata UGM-taimede kasvatamist oma territooriumil.
2. Tarbijakaitse, märgistamise ja kõigi UGM-toodete jälgitavuse seisukohast ei ole seda ettevaatuspõhimõtet piisavalt järgitud.

3. Puuduvad meetmed UGM-taimede kasvatamisega kaasneva võiva keskkonnasaaste vältimiseks ja mehhanismid sellest tuleneva kahju hüvitamiseks, eelkõige mahepõllumajanduse valdkonnas.

Kokkuvõttes ei saa Horvaatia Vabariik toetada teatavate uute genoomikameetodite abil saadud taimi ning nendest toodetud toitu ja sööta käsitleva määruse vastuvõtmist, kuna eespool nimetatud küsimusi ei ole piisavalt käsitletud.“

UNGARI AVALDUS

„Ungari jaoks on oluline, et põllumajanduses toimuks innovatsioon, sealhulgas selliste uute tehnoloogiate kasutuselevõtmine, mis võivad aidata lahendada põhilisi probleeme seoses kliimamuutuste, toiduga kindlustatuse ja kestlikkusega. Uute genoomikameetoditega seoses tunnistame vajadust luua selge, läbipaistev ja tugev õigusraamistik tagamaks, et selliste meetoditega loodud organismide kasutamine ei ohusta keskkonda ning inimeste ja loomade tervist ning et nende kasutamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse nii tarbijate kui tootjate huve.

Viimase kolme aasta jooksul eelnõu üle peetud arutelude käigus on Ungari väljendanud seisukohta, et kõnealune eelnõu on kontseptuaalselt väär, kuna selles ei võeta taimede liigitamisel 1. ja 2. kategooria UGM-taimeks arvesse taimedele antud uusi omadusi ja/või nendega kaasnevaid võimalikke riske, vaid liigitatakse taimi üksnes molekulaarsel alusel, lähtudes muudatuste liigist, ulatusest ja hulgast. Ungari on alati väljendanud kõnealuse eelnõu suhtes muret ja on järjekindlalt nõudnud õigusakti ettepanekusse järgmiste põhielementide lisamist:

- ettevaatuspõhimõtte arvessevõtmine ja juhtumipõhise lähenemisviisi kasutamine, millega tagatakse, et kõigi UGM-taimede puhul teostatakse enne nende turule laskmist teaduslik riskihindamine;
- kõigi UGM-toodete kohustuslik märgistamine, et tagada jälgitavus ja tarbijate õigus teha teadlik valik;
- Ungari rahvusvahelistest lepingutest tulenevate kohustuste täitmise tagamine;
- subsidiaarsuse põhimõtte arvessevõtmine, nii et tagatakse liikmesriikide valikuvabadus kõigi UGM-taimede puhul.

Kuna lõpliku tekstiga ei lahendata piisavalt meie poolt tõstatatud probleeme, ei saa Ungari selle vastuvõtmist toetada.“

SLOVAKKIA AVALDUS

„Hindame määruse koostamisel tehtud edusamme, kuid kuna Slovaki Vabariigil on endiselt reservatsioon 1. kategooria UGM-taimede suhtes, eelkõige seetõttu, et määruse eelnõu ei võimalda 1. kategooria UGM-taimede ja nendest saadud toodete märgistamist kogu tootmisahela ulatuses, piirates seeläbi tarbija õigust teha teadlikke otsuseid, otsustas Slovaki Vabariik hääletada määruse eelnõu vastu.“

SLOVEENIA AVALDUS

„Sloveenia leiab, et kokkulepe määruse ettepaneku kohta, milles käsitletakse teatavate uute genoomikameetodite abil saadud taimi ning nendest toodetud toitu ja sööta, ei käsitle piisavalt mitmeid põhiküsimusi, eelkõige mis puudutab riskihindamist, märgistamist, jälgitavust, analüüsimeetodite kättesaadavust ning liikmesriikide sõltumatust otsuste tegemisel ja tootmistingimuste osas.

Sloveenia toonitab, et praeguse asjakohaste kontrollivahendite puudumise ning soovimatute geneetiliste muudatuste võimalikkuse tõttu on vaja ettevaatuspõhimõtte kohaldamist ja põhjalikku riskihindamist, et vältida võimalikku kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele, keskkonnale või põllumajanduslikule tootmisele.

Eespool öeldut silmas pidades ei saa Sloveenia kokkulepet toetada ega nõustuda kavandatava määrusega selle praegusel kujul ning soovib rõhutada, et innovatsioon tuleb kasutusele võtta vastutustundlikul viisil, tuginedes usaldusväärsetele teaduslikele tõenditele ning viisil, mis kaitseb keskkonda ja säilitab valikuvabaduse.“

KOMISJONI AVALDUS

„Euroopa Komisjon kinnitab oma täielikku pühendumust kaitsta siseturu toimimist ja sordiaretussektorit, eelkõige väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEde).

Sel eesmärgil tuleb komisjon kooskõlas kompromisskokkuleppe sätetega meelde järemsi meetmeid, mis sisalduvad nõukogu poolt esimese lugemise seisukohana vastu võetavas tekstis.

1. Komisjon jälgib tähelepanelikult uute genoomikameetodite määruse mõju Euroopa seemnesektoris tegutsevatele VKEdele, et vältida olukorda, kus UGM-taimede arendamine ja eelkõige nende patentimine toob kaasa negatiivse mõju sordiaretusturul, näiteks VKEde väljajätmise.
2. Komisjon jälgib käitumisjuhendi koostamist; see valmib võimalikult kiiresti ja hiljemalt kuus kuud enne määruse kohaldamise algust.
3. Komisjon hindab litsentsimisplatvormide toimimist ja nende kasutamist seemnesektoris, et tagada patentide läbipaistvus ning VKEdele hõlbustatud juurdepääs litsentsidele õiglastel ja mõistlikel tingimustel.
4. Komisjon tagab, et VKEdel on juurdepääs toetusele ja suunistele taimedega seotud patendiküsimustes, et tasakaalustada sordiaretusturu eri osaliste vahelisi suhteid.

5. Komisjon täidab kõiki oma aruandluskohustusi, sealhulgas esitab iga viie aasta järel aruande määruse rakendamise kohta (artikli 32 lõige 1), koostab hinnangu määruse mõju kohta (artikli 32 lõige 3) ja UGM-taimede patentimise tavade mõju kohta (artikli 31 lõige 4) ning esitab iga viie aasta järel aruande käitumisjuhendi toimimise kohta (artikli 30 lõige 7).
6. Artikli 31 lõike 4 kohase hindamise raames kaalub komisjon, kas on asjakohane ajakohastada või täiendada komisjoni tõlgendavat teatist 2016/C 411/03 biotehnoloogialeiutiste õiguskaitsset käsitleva direktiivi 98/44/EÜ teatavate artiklite kohta. Eelkõige hindab komisjon, kas oleks asjakohane ja õiguslikult teostatav veelgi täpsustada ja selgitada taimede geneetilise teabega seotud leiutiste patentsuse kriteeriume, olemuselt bioloogiliste meetodite mõistet ning kõnealuse direktiivi artiklis 12 sätestatud kohustusliku ristlitsentsimise tingimusi, ilma et see piiraks direktiivis sätestatud õigusraamistiku kohaldamist ja järgides täielikult ELi rahvusvahelisi kohustusi.
7. Kui süsteem ei toimi sujuvalt, eelkõige VKEde puhul, kaalub komisjon vajaduse korral kohustuslike tingimuste või kaitsemeetmete kehtestamist artikli 31 lõikes 10 sätestatud läbivaatamisklausli osana, järgides täielikult ELi rahvusvahelisi kohustusi.“

Määrus kultiveerimismaterjali tootmise ja turustamise kohta

A-punkti 3 juurde: *Nõukogu esimese lugemise seisukoha ja nõukogu põhjenduste vastuvõtmine*

SLOVAKKIA AVALDUS

„Slovakkia toetab määruse eelnõu eesmärki aidata kaasa Euroopa Liidu metsade kestlikkuse, kohanemisvõime ja vastupanuvõime tugevdamisele, parandades kultiveerimismaterjali kvaliteeti ja kättesaadavust ja edendades samal ajal ka sellega seotud innovatsiooni, eelkõige kliimamuutuste kontekstis. Seetõttu peame seda ettepanekut vajalikuks.

Seoses ELi metsandussektori konkurentsivõime üle peetud institutsioonidevaheliste läbirääkimiste käigus väljatöötatud lõpliku kompromissettepaneku võimaliku mõjuga jääb Slovakkia siiski seisukohale, et kultiveerimismaterjali lisamine ametliku kontrolli määruse kohaldamisalasse tõstatab põhimõttelisi küsimusi sellise lahenduse proportsionaalsuse kohta, võttes arvesse kultiveerimismaterjali sektori suurust ja eripärasid. Näitena sellest konkreetsest olukorrast metsandussektoris märgime järgmist: erinevalt veterinaar-, toidu- ja põllumajandussektorist võivad metsauuendusel ebasobiva kultiveerimismaterjali kasutamise tagajärjed ilmnedas alles hiljem, sageli paljude aastate pärast.

Samal ajal leiame, et selline lahendus võib ebaproportsionaalselt suurendada nii pädevate asutuste kui ka ettevõtjate haldus- ja finantskoormust ning tingida vajaduse märkimisväärsete muudatuste tegemiseks õigus- ja institutsioonilises raamistikus riiklikul tasandil, mis avaldab erilist mõju väikestele liikmesriikidele.“

SLOVEENIA AVALDUS

„Sloveenia leiab, et kuigi kolmepoolsetel läbirääkimistel kultiveerimismaterjali käsitleva määruse ettepaneku suhtes saavutatud kokkulepe on olukorda mõnevõrra parandanud, ei ole mitut olulist küsimust piisavalt käsitletud.

Eelkõige rõhutab Sloveenia vajadust selgemate ja rangemate sätete järele, mis käsitlevad normide ühetaolist kohaldamist kogu siseturul, et vältida erinevusi rakendamisel liikmesriikide vahel, mis võib kahjustada ausat konkurentsi ja jälgitavust. Erilist tähelepanu tuleks pöörata pädevate asutuste rollile ametlike sertifikaatide väljaandmisel ja liikmesriikide võimalusele säilitada tõhusad riiklikud kontrollimehhanismid, võttes arvesse sektoripõhiseid asjaolusid.

Samuti rõhutab Sloveenia, et ametlikke kontrole käsitlev lähenemisviis nõuab edasist täiustamist, et asjakohaselt kajastada metsandussektori eripära. Kuigi riskipõhise lähenemisviisi kasutuselevõtmine võib pakkuda suuremat paindlikkust, peab see põhinema piisavatel kaitsemeetmetel, et tagada ühetaoline kontrollitase kogu liidus ja vältida ettevõtjate ebavõrdset kohtlemist.

Lisaks on Sloveenia mures kultiveerimismaterjali kvaliteeti käsitlevate sätete pärast, eelkõige seoses sellega, et teatavad puudused (sealhulgas taimekahjustajate esinemine) on lubatud, tingimusel et negatiivset mõju kvaliteedile ei ole tõendatud. Sellega seoses peab Sloveenia oluliseks tugevdada bioohutuse, metsade tervise ja pikaajaliste riskide ennetamisega seotud kaitsemeetmeid, eriti arvestades metsaökosüsteemidele avalduva mõju pöördumatust.

Vaatamata nendele mureküsimustele tunnistas Sloveenia, et kokkulepe sisaldab mõningaid positiivseid elemente, eelkõige riiklike erandolukorra kavade vabatahtlikkus, kolmandatest riikidest imporditava kultiveerimismaterjali suhtes kohaldatav OECD kultiveerimismaterjali kavas osalemise tingimus ning viieaastase üleminekuperioodi lisamine.

Eespool toodud arvesse võttes rõhutab Sloveenia, et tekst vajab täiendavat parandamist, et tagada metsade geneetiliste ressursside kaitse kõrge tase, õiguskindlus ettevõtjate jaoks ja võrdsed tingimused siseturul, võttes samal ajal täiel määral arvesse metsandussektori eripära; seetõttu hoidub Sloveenia hääletamisest.“

Määrus, mis käsitleb raudteetaristu läbilaskevõime kasutamist ühtses Euroopa raudteepiirkonnas ning millega muudetakse direktiivi 2012/34/EL ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 913/2010
A-punkti 4 juurde:
Nõukogu esimese lugemise seisukoha ja nõukogu põhjenduste vastuvõtmine

KOMISJONI AVALDUS

„Komisjon on teatanud oma kavatsusest hinnata koostoimet Euroopa Liidu Raudteeameti (ERA) (mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/796 kohaselt ameti praeguste volituste alusel) ülesannete ja pädevuste ning kõnealuse määruse rakendamise nõuete vahel, et taotleda ERA toetust tegevustes, mis on seotud teiseste õigusaktide ettevalmistamisega ja tulemuslikkuse seirega. Komisjon märgib sellega seoses, et ERA praeguse mandaadi raames kogutud ja jälgitavaid andmeid ning ERA analüüsivahendeid saab kasutada ka selleks, et jälgida läbilaskevõime kasutamist, hinnata raudteesektori tulemuslikkust ja toetada teiseste õigusaktide ettevalmistamist. Seeläbi välditakse andmete kogumise, säilitamise ja analüüsivahendite dubleerimist lihtsustamise ja parema õigusloome huvides.“
